

HIREK

Szolgálatos gyógyszerárak

Pósa Balázs, Kálvária-u. 17. Telefon: 2-25. Apró Jenő, Kossuth L.-sugárút 19. Telefon: 19-96. Salgó Péter, bérlő Balázs Klára, Mátyás-tér 4. Telefon: 2-96. Temesváry József, Klauzál-tér 1. Telefon: 13-91.

—oOo—

Megszűnt a náci köszöntés

A német rádió közölte a hadsereg tagjaival, hogy a hadseregben ezentúl mellőzni kell a náci köszöntést és vissza kell állítani a rendes katonai tisztelgési formát. Ezzel az intézkedéssel a náci rendszer utolsó külső megnyilvánulásait is ki akarják irtani a köztudatból. A csufos bukás után most persze egyszerre minden terhes lett és fölöslegessé vált, ami a régi náci rendszer ostoba külsőségeire és szellemének sivár szegénységére emlékeztet. A világ azonban nem felejt olyan könnyen és fényképek, filmek ezreiben elretentő például megőrizte, hogy egy hadsereget miképp lehetett még külsőségeiben is megfertőzni a bomlott-agyu pártpolitikának. Nálunk is akad jó néhány száz fénykép, amelyen különböző közéleti „előkelőségek” szintén felemelt karral láthatók a náciakat majmoló német rajongásukban. Nem ártana ezeket a fényképeket újból elővenni és alaposan megvizsgálni, kik is voltak ezek a náci fertőzöttek. Meg vagyunk győződve, hogy igen sok olyan „hirtelen demokratát” is találunk közöttük, akiknek tulságosan is kellemetlen volna a múlt ilyen kínos felülvizsgálása.

—oOo—

— Lapunk legközelebbi száma pénteken jelenik meg.

—oOo—

— Halaadó istentisztelet a fogadalmi székesegyházban. Az európai háború végét jelentő német fegyverzetét alkalmából ünnepélyes halaadó szentmise és Te Deum lesz a székesegyházban május 10-én, áldozócsüfőrtőkön délelőtti 10 órakor. A halaadó istentiszteleten az összes katonai és polgári hatóságok képviselői részt fognak venni, melyre külön meghívót az idő rövidségére való tekintettel a plébániahivatal nem tud kibocsátani. A plébániahivatal ezután hívja fel a híveket, hogy az ünnepélyes halaadáson minél nagyobb számban vegyenek részt.

— Előlik a magyarországi deportáció egyik irányítóját. A Magyar Államiróda jelentő Budapestről: Szombathelyen elfogták a hetek óta itt bujkáló dr. Kiss Árkád budapesti rendőrfőtanácsost, aki a külföldiek ellenőrző országos központnak volt egyik vezetője és irányítója. Ő irányította Lengyelországba és Németországba a magyarországi deportáltakat.

— Hatálytalanították a Szálasi-kormány közlístiszteletét kinevezéseit. A kormány most kiadott rendeletével hatálytalanok nyilvánította a Szálasi-kormány közlístiszteletét kinevezéseit, előléptetéseit és áthelyezéseit. A megförtönt kinevezéseket, előléptetéseket és áthelyezéseket az illetékes minisztérium gazolt tisztviselőiből alakult 3 tagú bizottságnak kell megvizsgálnia és a vizsgálat alapján az illetékes miniszter, illetve a IV. fizetési osztálytól felfelé a kormány azt esetleg felmondhatja.

— Dr. Ernyei István ügyét pénteken tárgyalja a népbíróság. Érdekes ügy kerül tárgyalásra pénteken délelőtti a szegedi népbíróság Margitta-tanácsa előtt Dr. Ernyei István, a szegedi kórház volt főorvosa körül ezúttal a népbíróság elé népellenes bűncselekmény miatt. Amint ismeretes, Ernyei egyike volt azoknak, aki mint törvényhatósági bizottsági tag közgyűlési felszólalásai során mindig jobboldali érzelmeiről tett tanubizonyoságot és hű kiszolgálója volt a rendszernek, amely az „örségváltás” idején azzal jutalmazta „érdemét”, hogy a városi kórház zsidó vallású kiváló gégeész-főorvosának helyére tette. Ernyei ügyének tárgyalása bizonyára nagy érdeklődés mellett folyik majd le. A tárgyalás délelőtti 9 órakor kezdődik.

x A szegedi textil, rövidruha és bázárú kereskedők megalakították csoportjukat, a kisiparosok és kiskereskedők szabad szakszervezetén belül Wagner Ferenc elnökletével. Összejövetelüket minden pénteken délután 5 óra kor tartják. Kérjük a kartársak megjelentését. Elvások

Legyőzték a — „legyőzhetellent!”

Május 8-a egész Európában a győzelem örömmámorának ünnepe volt. A jelentések, amelyek különböző európai városokból érkeznek, mind sosem látott és szinte önfeledt lelkesedéssel ünneplő tömegek felszabadult örömről szólnak. És ezeknek a tömegeknek valóban minden okuk meg is van a megnyilvánult túladó örömről. A keleti és nyugati szövetségesek győzelme a népek legnagyobb elenségétől, a fasizmus zsarnoki rendszerétől szabadította meg őket. A győzelem napján egyszerűen felszabadultak Európa szabadságszerető népei a több mint 12 év óta fenyegető fasizta lidércnyomás alól.

A szövetségesek óriási fölényrel végződött diadalának azonban körülményeinél fogva egyéb jelentősége is van. Mindenekelőtt tömeglélektani szempontból a megsemmisítő fölényrel kivívott győzelem egyszersmindkorra megszűntette a német hadak legyőzhetellenségének legendáját. A náci ugyanis és hűséges kiszolgálójuk, a porosz militarizmus kihívó göggyel hirdették és igyekeztek a propaganda minden eszközével bevinni ezt a hamis legendát a népek tudatába. Azt mondták, hogy a német hadakat 400 év óta sohasem győzték le és az elmúlt első világháborút sem a német hadsereg vesztette el, hanem a front mögötti baloldali destruktív armányos aknamunkája bomlasztotta meg a hadsereg hátában a német nép egységét. Mondanunk sem kell, hogy ez a beállítás teljesen tendenciózus és hamis, hiszen 1918 augusztusában Ludendorff német vezérkari főnök maga jelentette a császárnak, hogy az anyagi erő és az ember-tartalék végső kimerülése következtében a háború további folytatása a Somme-menti nagy szövetséges támadás után a németekre nézve teljesen kilátástalan. Ezt maga Ludendorff is megírja emlékirataiban. A látszat azonban

sajnos támogatta ezt a tudatos propagandahazugságot, a helyzet ugyanis valóban az volt az első világháború után, hogy a győztes nyugati hatalmak messze a német határoktól fogadták el a németek fegyverletételét és a békeszerződést sem a legyőzött birodalomban, hanem Páris különböző külvárosainak kastélyaiban diktálták.

Amint utólag hiteles megállapítást nyert, a német vezérkarnak ebben a gyors és kellő időben történt kapitulációjában remek sakkhuzás volt elrejtve, amellyel már előre biztosították a következő revánsháború nagyobb körülményekkel kikalkulálható előkészületeit. Az ügyesen keresztülvitt gyors fegyverletétel megelőzték ugyanis a német hadsereg katasztrofális megsemmisítését, megkímélték a birodalom területét a háború pusztításaitól, úgy hogy ezeknek a sértetlen és épségben átmentett erőknél a birtokában megvolt az alapjuk az újabb háború előkészítésére. A szövetségesek azonban okultak a szomorú tapasztalatokból és most ellenállhatatlan erővel vitték keresztül azt a főcéljukat, hogy magát a német haderőt megsemmisítsék és magát Németországot is megszállják. Ezzel nemcsak a világ előtt, hanem a német nép előtt is kétségteljesen bizonyították, hogy a német legyőzhetellenség legendája milyen hazug propaganda-beállítás volt csupán. Ahhoz, hogy ez a bizonyítás fényesen és meggyőző módon sikerüljön, szükséges volt, hogy Németországot hadereje megsemmisítésével és a területén megvívott döntő csatákkal porig alázzák. A megalázás tökéletesen sikerült és a náci birodalom most összeliporva ott fekszik a porondon a győztes hatalmak lábai előtt, hogy a világot fegyverei csörgetésével állandó izgalomban tartó imperialisztikus formájában soha fel ne támadjon. (d)

Megkezdődött a szegedi egyetem újjászervezése

Régóta vajdó kérdés közeledik a megvalósulás felé. Az egyetem és főiskola demokratikus újjászervezése kezd konkrét formát ölteni: hétfőn megalakult a „Szegedi egyetem és főiskola szabad szervezete”

Az egyetem életében ez forradalmi jellegű, demokratikus újítást jelent. Tagja ugyanis a szabadszervezetnek minden tanerő, professzor, tanár, legfiatalabb gyakorló. Az egyetem életében döntően fontos kérdéseket tehát ezentúl sokkal szélesebb rétegek véleménye nyilvánul meg, mint eddig.

Ezt az újjászervezést nemcsak a társadalom általános demokratizálódási folyamata követeli, hanem a modern egyetem célkitűzései is. A mai egyetem a régivel szemben ugyanis kettős feladatot vállal: egyrészt tudósokat, másrészt a társadalmi élet számára fontos szakembereket nevel.

A multban csupán a szakképzésre fordított gondolat, emellett elhanyagolták az ifjúság szélesebb körét, általános ismeretekre is kiterjeszkedő oktatását és jellemnevelését. Az új demokratikus egyetem megköveteli, hogy legalább is annyit foglalkozzanak a diák helyes irányú nevelésével, mint a szakképzésével.

Az új társadalom szervezői, tudósai és szakemberei csak azok lehetnek, akik a szakmájukon kívül tisztában vannak a természet és a társadalom alaptörvényeivel.

A szakképzésükön felül szükségük van általános természeti, társadalmi, politikai alapismeretekre. Ilyen nevelést csak olyan egyetem és főiskola adhat, amely a belső szervezetében is megfelelően demokratikus és kiváló emberekre támaszkodik.

Ezeket az elveket hirdette oly sok éven keresztül Szent-Györgyi Albert a katedrálról és a társadalmi fórumok előtt, azonban mindig süket fülekre talált. Ezeket kívánja megvalósítani a

szabadszervezet, melynek programját a következőkben lehetne röviden összefoglalni:

A szabadszervezet elvégzi az egyetem és a főiskola demokratikus szellemű megújítását, amelynek kivételénél a politikai szempontokon kívül a tudományos rátermettséget is szigorú tárgyilagossággal fogja elbírálni. Ezzel megteremtí a tudományos és nevelő működéséhez a szükséges légkört.

Megtesztí a szükséges indítványokat a szakoktól független demokratikus szellem nevelés biztosítására.

A szabadszervezet gondoskodni kíván széles népi rétegek kulturális igényeiről: esti tanfolyamokat szervez a dolgozók számára, meg akarja valósítani azt, hogy a pénzhány ne akadályozhassa meg a népi tehetségek kibontakozását.

A szabadszervezet vállalja az összekötő szerepet az egyetemi tanerők és a diákság, valamint a társadalom és az egyetem közt.

— Visszaköltözik a törvényszék. A törvényszék és a járásbíró Széchenyi-téri épületét, amely katonai kórház céljára volt igénybevéve, kiürítették így most már lehetségessé válik, hogy a bíróságok visszahőltözzenek saját otthonukba. Ugy a törvényszék, mint a járásbíró addig a kereskedelmi és iparkamara vendégszeretét élvezte. A visszaköltözés néhány nap múlva megtörténik és a hónap második felében a Széchenyi-téri törvényszéki épületben működnek már a bíróságok.

x Halálozás. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy hön szeretett férj, apa és nagypa, Bodó Ferenc borbély- és fodrászmester súlyos betegségben váratlanul elhunyt. Temetése 10-én délután 4 órakor a Gyevi temetőben. Bodó család

A lelkek felszabadulásának ünnepe

Május 8 örökké emlékezetes nap marad. Nemcsak az előző napon bejelentett német kapituláció, a béke felvirradásának ünnepnapja volt ez, hanem a felszabadulás, a lelkek felszabadulásának napja is. A negyedszázados elnyomás, a reakció sok fenyegető fegyvere kemény dermedtségbe kényszerítette a lelkeket és ebből a dermedtségből csak nehezen engedett fel a tömegek kedélye. Jött a felszabadító Vörös Hadsereg, szabadok lettünk politikailag, szellemileg, de még sokáig hallottuk az ágyúdörgést az országnak hol ebből, hol amabból a részéből és a háború borzalmainak nyomasztó hatása ott feküdt a lelkeken. Aztán jött március, a háború távolodott tőlünk és a nemzeti ünnepen már engedett fagyosságából a jéggő dermedt magyar szív, de még mindig nem tudott friss ütemben dolgozni.

Május 1. a dolgozók első szabad ünnepe nagyon sokat olvasztott a jégkéreg fagyosságán, de mintha még ezután is maradt volna valami aléltás a sokat szenvedett, sokat csalódott szív kamráiban. A lassan magához térő lélek május 8-án aztán teljesen felmelegedett a béke hírének csodás balzsamként ható napsugaránál. Öröm volt figyelni, hogyan jön meg a tömeg hangja, hogyan növekszik öntudata, hogyan gazdagodik bátorsága, bizalma.

A hétfő esti tömegfelvonulás, amely rögtönzöttségében volt imponzus és meglepő, kedden délelőtti a Széchenyi-téri szép ünnepség után méreteiben is megnövekedve, tudatos szervezethez, gyakorlottsághoz, a zászlók fenn lobogtak, az ajkak mosolyogtak és énekeltek. Délután pedig a nép, az „istenadta nép” — ahogyan kicsit sajnálva, kicsit lesajnálva, kicsit vállveregetve emlegették a reakció napjai alatt, észrevette, hogy ő is él, neki is lehet öröme, neki is szabad az, ami ezelőtt csak a kiváltságosok osztályára volt. És a nép előzőlőtte az utcákat, birtokba vette a Széchenyi-teret, a büszke platók alatt a külvárosok népe keresett és talált szórakozást, a proletáregyedik kipirult arcú gyerekei felmászta Tisza Lajos lábához, eléplek a szobor egész talapatát és a feudális öregur kénytelen volt túrni az „illetlen” magatartást. Közben a zene szólt, három cigányzenekar játszott napestig a platók arnyékában, népdalénekes „östehtésegek” támadtak és nagy tetszéssel adták elő dalaikat. A háború befejezésének ünnepe igazi népi ünnep volt, a szívek, a lelkek felszabadulásának és egymásratalálásának ünnepe. (sz)

— Az OTI havi 20 pengős rokkantjárulása. A kormány azon fáradozik, hogy a munkásságnak jobblélet és magasabb életszínvonalat biztosítson és pártjaink is a munkásság érdekeiért harcolnak. Városunk vezetősége szintén a szegények megsegítésére sietett, amikor, belátva a drágaságot, a város szegényei számára juttatott közsegélyt duplájára emelte. Ezzel szemben az OTI, amely a munkásnép pénzéből sok milliókat tudott kölcsönözni és a tisztviselők fizetését is fel tudta emelni — arra nem gondolt, hogy a szegénybetegek és rokkantak öregségi járulékát felemelje. Kérdezzük, hogy tudjon megélni egy szegény öreg, vagy rokkant az OTI havi 20 pengős járulékára támaszkodva? Az egész munkásság nevében sürgős intézkedést kérünk ennek a lehetetlen állapotnak azonnali orvoslására.

— A szegedi zsidó hitközség a háború győzelmes befejezése alkalmából halaadó istentiszteletet tart 10-én, csüfőrtőkön délelőtti 10 órakor az ideiglenes templomban, Korona-utca 8. szám alatt, I. emelet.

— Ma tánc délután 5-től Vásárhelyi-sugárút 21. Pillich Olga okl. táncitanár.

Szeged Városi Színház
Igazgató: Dr. Baranyi János.
Szerdától vasárnapig fél 6 órakor
Csárdaskirálynő
Kálmán Imre világhírű operettje.
Vasárnap d. u. fél 3 órai kezdettel
János vitéz
dalljáték 3 felvonásban.
Hétfő délután fél 6 órakor
Vidám kacagó művészet
Jegyetővétel: d. e. 9 — fél 5-ig, d. u. 3-tól.